

С. Писаревъ

ЗОРНИЩА.

ЕВАНГЕЛСКО
ПЕРИОДИЧЕСКО
СПИСАНИЕ.

ГОД. 4.

ЦАРИГРАДЪ, АВГУСТЬ 1868.

БРОЙ 8.

БЕЗВЪРІЕ-ТО.

(Продължение от брой 7-и).

Млади-тѣ ни отъ годинъ на годинъ ся образуватъ и побуждаеми отъ ненасыща-емъ-тѣ си жедностъ къмъ учение, ревностно прилѣжаватъ на всякакво учение, можемъ да речемъ, и къмъ добро-то и къмъ зло-то. Придобиватъ различни языци, които имъ ставатъ ключове съ които да отварятъ богаты-тѣ и пълни-тѣ онѣзи съкровища на наукѫ-тѣ, на изкуство-то, и на поезій-тѣ, но между тѣзи богатства и тѣзи полезни науки намѣрватъ ся и страшни и погубителни прѣлести и заблуденія. Между зеленъ-тѣ трѣвѣ, благовони-тѣ цветя, и многоцѣни-тѣ каменіе на единъ богатъ и пространнѣ литературѣ въвиратъ ся и змїи отровни които осквиряватъ и ожилѣтъ небрѣжливый-тѣ или непрѣдуготовленій-тѣ читателъ.

Въ това не говоримъ противъ изучаваніе-то на други языци. Желали быхмы щото всички-тѣ млади Българи и Българки да знаѣтъ освѣнѣ отечествени-тѣ си книжевность поне три-тѣ най главни Европейски языци; спр. Френски, Английски и Иѣзъски, за да ся ползватъ отъ богаты-тѣ съкровища въ тѣхни-тѣ книжини, по искамъ да изложимъ важностъ-тѣ на едно правствено прѣдуготовленіе и едно домашно вѣспитаніе за да знаѣтъ да избиратъ що да четатъ измежду многочисленни-тѣ книги които ще напиратъ въ свѣтъ-тѣ. Отъ млади-тѣ и, за примѣръ, които познаватъ Френски язъкъ, мащина ще бѫдатъ които не сѫ чели списани-та на Волтера, Ней-

на, Руссо и други тѣхни подражатели, извѣстни противници на вѣрѣ-тѣ. Всякой знае страшни-тѣ силѣ съ които хитроизмыслени-тѣ онѣзи доказателства нападатъ връхъ умъ-тѣ на млади-тѣ читателъ които първъ цѣлъ гы чете. А когато младецъ-тѣ не е чулъ нито отъ майкѫ си, нито отъ баща си, нито пакъ отъ учитель-тѣ си или отъ духовеный-тѣ си пастырь, нито е видѣлъ въ свой-тѣ си изыкъ написани вѣкон здравы, логически и разумни доказателства за Христіанска-тѣ Вѣрѣ, какво можемъ да си надѣемъ? Съ каквѣ силѣ ще ся отърве той отъ безвѣріе-то? Не е ли една страшна отговорностъ които надлежи на всякой родителъ, или учитель, а особно и на всяко духовно лице, да въоражаватъ млади-тѣ съ таквици здравы и Богодани оражия и съ "духовеный мечъ, Слово-то Божие," за да могатъ да противостоятъ на таквици нападенія? Стрѣлы-тѣ на тѣзи нападатели не ся отблъснуватъ чрѣзъ люти анатемы што чрѣзъ грѣмогласни оплаквания или заплашиванія, но чрѣзъ силѣ-тѣ на убѣдителни доказателства почерпани отъ непогрѣшимо-го Слово Божие и отъ здравый-тѣ человѣческий разумъ. Блаженъ е онзи младецъ на когото е Богъ далъ единъ богообразливъ майкѫ, които сама е оцѣнявала, и сама е опытала съ единъ лични опитности за себе си живъ-тѣ вѣрѣ Христовѣ, и е могла да посъва въ крѣхкій-тѣ умъ на чедо-то си онѣзи здравы начала и онѣзи совѣстни убѣжденія които съ основа-та на Христіанскій-тѣ характеръ.

Но не само че младежи-тѣ не сѫ сна-

бени съ пуждни-тъ доказателства съ които да опровергаватъ противници-тъ на върх-тъ Христовъ, но въ онова учение, въ онѣзи нареды и въ онѣзи обичаи въ които сѫ отхранени, мнозина, като стигатъ на възрастъ да разсѫжлятъ здравосъмленно за себе си, наимѣрватъ до-ста много суетърія които не могѫтъ да дърнятъ испытъ-тъ на здравый-тъ разумъ. А като сѫ были научени да гледатъ тѣзи обичаи и нареды като нераздѣлими отъ сѫщо-то Христіанство, и опогози който гы не варди цѣли и непарушени че не съ Христіанинъ, не различаватъ лъжовно-то и человѣческо-то отъ истинско-то и Божие-то, по отхвърлятъ изведенъжъ всичко, и добро-то наедно съсъ зло-то.

Богъ на истинъ-тъ който ии е дарилъ съ умственни-тъ ии способности не може да бѫде противъ на себе си и неговы-тъ откровенія трѣбва да бѫдатъ съгла-сны. Той който е написалъ вѣчни-тъ истиини на свое-то сѫществуваніе въ ка-мъніе-тъ и въ вътрешности-тъ на земль-тъ, той е пакъ който е открылъ намъ пътъ-тъ къмъ блаженство и вѣченъ жи-вата и добрѣ основана-та вѣра не ся бои физически-тъ или други науки, защото познава че всяка здрава и истинска наука трѣбва да е истина, а истина-та е отъ Бога, а пакъ вѣра-та ии ако не е осно-вана връхъ вѣчнъ-тъ истинѣ Божиѣ, то тази вѣра не е таквазъ на којкото че-вѣкъ да ся увѣри въ съртиный-тъ часъ.

Призовавамъ всички които усъщатъ тежъ-тъ отвѣтственостъ на положеніе-то си, и оцѣниватъ опасностъ-та на без-вѣrie-то, да съдѣствуватъ за вкорени-ваніе-то въ сърдца-та на млады-тъ едно-търдо упование и увѣреніе въ Христіан-скъ-тъ религій. Да гы поучавамъ не са-мо въ думы-тъ си но и съ по силни-и-вать въ какво си състони религія-та, отъ кого е, и за какво е, и тогдъ съ едно-дѣлбоко убѣженіе да ѹмъ пріемѣтъ, да ѹмъ държать и да ѹмъ защищаватъ, защото е отъ Бога, и е истинна и е права, и е не-обходнио пуждна за всикого че-вѣкъ.

«Стойте, пръкосе, прѣпасави съ истинѣ — Облечени въ брошки-тъ по правда-тъ, и позѣ-тъ ии да бѫдатъ обуты въ приготовление за благополучие на морѣ, а връхъ всичко земѣте щитъ-тъ на вѣра-тъ.» (Етес. 6; 14).

ДУМА-ТА ВЪРВАЙ.

“Неученъ съмъ и много простъ,” рече единъ старецъ, но отъ петнаесетъ години на сани учѣкъ отъ Евангеліе-то и сега могѫ малко много да прочитамъ. Дѣлъ-тъ думы не могѫ твърдѣ да исчитамъ, но тази дума “вѣрвай” познавамъ твърдѣ добрѣ, защото е много важна една дума; чрезъ неѧ с пътъ-тъ къмъ Иисуса, чрезъ когото и быва спасеніе. Той казва, Елате при мене, и азъ си благодаришъ на Бога и вѣрвамъ че Той умирѣ за мене и че ми е омылъ отъ всички-тъ ии грѣхове.” И старецъ-тъ като говорише така, лице-то му бѣ свѣтнило отъ радостъ и очи-тъ му показвахъ веселіе-то и спокойствие-то което имаше въ вѣрваніе-то.

Читателю, имашъ ли ты тѣзи радостъ? Имашъ ли ты това спокойствие, тойзи миръ, който прѣвъсхожда разумъ? Грѣхове-тъ ти опростени ли сѫ чрезъ кръвъ-тъ Иисусовъ? Нѣма подъ небе-то друго което трѣба да ся спасемъ (Дѣянія 4; 12). За това приѣхни при Иисуса Спасителя и сега бѫди примирисъ съ Бога чрезъ него, защото Богъ е направилъ него, който грѣхъ незнаеше да стане той грѣхъ за-ностъ-та Божия: Вѣрвай го.

ЗАХАРЪ.

Захаръ-та въ днешній-тъ си виѣ не бѣше позната въ старо време. Въ Вет-хъ-тъ Завѣтъ срѣща ся рѣчъ-та сладка-растѣсть, и нѣкой отъ Елински-тъ спи-кото ся пomenуватъ за единъ видъ медь, растѣла въ Индій, по значеніе-то имъ не-тай добры-тъ качества на захарскъ-тъ рѣсть, и отъ неѧ изважданіе-то на заха-ръ-тъ види ся че бѣше познато и упо-тѣбяваше ся двѣ хълди и повече годи-ни прѣди да ся въведе въ Европъ. Кы-тайци-тъ държехъ много тайни тѣзи ра-ботъ до половинъ-тъ на осънадесетъ-векъ, когато прочутый-тъ иятешест-веникъ Марко Поло ѹмъ направи познатъ въ Европъ.

Захарска-та трѣсть бѣде прѣсадена по-слѣ въ Арабій, въ Египетъ и Европія, въ Сицилій, въ островъ Мадеръ, и въ Канар-скъ-тъ островы; а съдѣль открытие-то

на Америка въ Западны-тѣ Индii и въ Америка.

Днесъ правятъ голѣмы количества захаръ отъ червено-то цвекло (чукундуру) и отъ други растенія, на които сокъ-тѣ обима сладко сѫщество. Въ Америка придобыватъ захаръ отъ едно дръво подобно на нашiй-тѣ кленъ на който прорѣзватъ корж-тѣ и събиратъ сокъ-тѣ дѣто истича. Правятъ още захаръ и отъ млѣко-то, за новородени-тѣ и за лѣкарска потрѣбъ.

Общо си вѣрва че употребленiе-то на захаръ-тѣ поврѣждъ зѣбы-тѣ, но тази идея, споредъ казванiе-то на нѣкои добри лѣкари, е погрѣшилна: злоупотрѣблението и поврѣждъ желудокъ-тѣ както и всяко друго злоупотрѣблението, и че малкы-тѣ дѣца не трѣбва да си дава много. Съ умѣренiо количество не само е полезно на здравiе то, но и много хранително ястие.

ПОМАГАЙТЕ СИ ЕДИНЪ ИА ДРУГЪ.

Единъ пѣтникъ като заминувалъ Алпийск-тѣ планинѣ, хванялъ си на върхъ планинѣ-тѣ отъ една фъртуна отъ онѣзъ които ставатъ често на онѣзъ високи планини. Студъ-та станала лютъ, въздухъ-тѣ си счестявъ отъ снѣгъ-тѣ, а пронизателный-тѣ вѣтръ стигаъ до кости-тѣ му. Въ това пѣтникъ-тѣ си трудиъ да придава на напрѣдъ; но стави-тѣ му най сeteni си схванили отъ студъ, и той начиналъ да си обладава отъ сънъ: нозѣ-тѣ му не можали вече да мърдатъ, и той легналъ на снѣгъ-тѣ като го нападналъ този съргоносенъ сънъ, който бѣль съдствiе-то на чрѣзирия-тѣ студъ, и отъ който никога не си събужда на този свѣтъ; но по благополучiе свое видѣлъ въ онѣзъ минутѣ другого спромаха пѣтника легналъ нѣколко раскрача далечъ отъ него. Бѣдниятъ онзи виждалъ си че бѣль на по злю състоянiе отъ негово-то, защото едва мърдалъ: всички-тѣ му стави били замързли, и той си виждалъ готовъ да уире.

Видѣ-тѣ на онзи бѣдниятъ человѣкъ повдигналъ състраданiе-то му и събудилъ го отъ истърнишнiй-тѣ му сънъ който-го бѣль прѣзѣлъ, и съ много труда и илъж, понеже не можалъ вече да върви, едва успѣлъ да си приближи до него. Хванялъ го тогазъ за ръцѣ-тѣ и мъчиъ

ся да ги стопли; трилъ чело-то му, крака-та и тѣло-то му, и насърчаль го съ утѣшителни думы. Слѣдъ малко человѣкъ-тѣ, който берялъ душъ, начиналъ да си съзема—сила-та му дошла, и усѣтилъ се бе спi възможенъ да пактува.

Съ това добро дѣто сторилъ на прѣмълъ-тѣ чужденецъ станжало и на него спасенiе, защото той самъ придобилъ тѣлесни-тѣ си сили чрѣзъ старанiя-та, които направилъ за да съживи страшниятъ. А трудъ-тѣ дѣто направилъ върхъ разстриванiе-то на чужденецъ-тѣ, разкопли и неговъ-тѣ кръвь. Така сѣнъ-тѣ побѣгнали отъ него, стави-тѣ му си размърдали и двама-та пѣтника тѣргихи по пѣтъ-си и си радвали единъ на другъ че са избавили отъ смърть-тѣ които имъ си виждаше като не избѣжна. Слѣдъ малко прѣминала фъртуна-та и тѣ заминали планинѣ-тѣ и стигнали живи и здрави утѣхъ си.

И ты сега, читателю, ако усѣщаши сърдце-то си студено къмъ Бога и душъ-тѣ си почти готова да погиНЕ, постараи ся да направишъ нѣщо което да помогне на другъ душъ да си спасе, и да зарадва друго сърдце, и така ще памъриши най добро срѣдство да оправишъ и да спасешъ душъ-тѣ си.

ЗАЩО НЕ СМЫ БЛАГОПОЛУЧИИ?

Двама млади си расхождали единъ вечеръ по поле-то на Марса въ Парисъ.

— Какво ти си струва за всемирно-то изложенiе? рекъ единиый-тѣ на име Викторъ.

— Чудно е, отговорилъ Иванъ, другаръ-тѣ му, но най сeteni ми инаги, както всички-тѣ забавки. Туй е истини. Нѣма нищо на свѣтъ-тѣ което да не прави да желаемъ животъ-тѣ. Да мя простишъ, приятелю мой, рекъ Викторъ, свѣтъ-тѣ има най малко двѣ нѣща които не държатъ въ животъ-тѣ. Наштина! а кон сѣ тѣ, рекъ Иванъ? Да е нѣкой благополученъ, и да прави други-тѣ благополучии, отговорилъ Викторъ. Но това е невъзможно казаъ Иванъ. — В. Ты самъ не рече ли прѣди малко, че всяка забавка става досадителна най послѣ? — Ив. рѣкохъ, но помежду забавки и благополучие има голѣма разлика. — В. Всички-тѣ человѣци си иматъ забавки, но мащина знаѣтъ срѣдство-то да ставатъ благополучни.

Ив. Знаешь ли го ты? — В. Знаю го много добръ. — Ив. Благополученъ ли си? — В. Благополученъ сънъ. — Ив. Можъ ли да научъ тайна-тъ ти? — В. Можешь; слушай, (изведаилъ Викторъ изъ джебъ-тъ ви единъ малъкъ книжъ и прочель притчъ-тъ на блудный-тъ сънъ, (Лук. 15; 11—23). Това ли е Евангелие-то? попыта Иванъ.

В. Това е, то е законъ-тъ който проводи Богъ на человѣцы-тъ, и заповѣда всички да го прочитатъ. Ив. Но можешь си да го разберешъ? — В. Можъ. Богъ си го ица да проводи Святаго Духа за да обѣщъ-и-зи които искатъ да научатъ научи-и-зи му (Иоан. 16; 13. Лу. 11; 13). волимъ-тако и ми чий сънъ тѣзъ души които

Ив. Како? — В. На Иисуса Спасителя на ми прочете! ^{стинъ-тъ който ини сънъ исто-} грѣши-тъ. — Ив. А ^{и не хади това} какъ да станемъ благополучни? — В. Учи ини какъ да станемъ благополучни. — Ив. Истъкувай ми иж по инос.

В. Толкозъ чадолюбивый-тъ онзи баща е Богъ, небесный нашъ Баща, който ини толкозъ общача, макаръ че смы грѣши.

Ив. А заблудившій-тъ сънъ-кого въображава? В. Не вижда ли ти ся че той е подобенъ намъ? — Ив. А какъ е възможно то? — В. Не казва ли ни единъ сърдечень гласъ, че смы заблудили далечъ отъ Бога, и поврѣждамъ животъ-тъ си въ грѣхъ, и си намѣрвани въ смиреніи бѣдъ? — Ив. Съгласиянъ сънъ въ това. — В. Добръ, приятелю мой: исторія-та ини учи за това че ини да бѣдемъ благополучни никога, ако си не върнемъ при небесный-тъ нашъ баща, и земемъ прощеніе за грѣхове-тъ си: и че той ся благодари много и прощава и благославя оногози които познае заблужденіе-то си, и възвраща ся при Него съсъ смирение да призове милостъ-тъ Му. — Ив. Но какъ да дойде иѣкой при него, като Богъ е толкози святъ, а изъ грѣшенъ? — В. Наистина Богъ е толкози святъ, што не може да търпи грѣхъ-тъ, но иакъ има едно средство съ което можемъ да приближимъ при него: "Толкозъ възлюби Богъ свѣтъ-тъ што сънца си единородный-тъ даде, за да не погише никакъ който върва въ него, но да има животъ въченъ." (1 Тим. 2; 5). И самъ Иисусъ Христосъ говори: "Азъ съмъ путь-тъ и истина-та и животъ-тъ: никой не отива при Оца тъкмо чрезъ мене." (Иоан. 14; 14).

Ив. Слѣдваи, молихъ ти ся, защото и азъ искамъ да станя благополученъ.

В. Вишавай добръ, приятелю мой, въ как-

вото ти рекъ. Правда-та Божія изыскува наказаніе на грѣши-тъ, а любовь-та му приготви ни путь на спасеніе. Достойни бѣхъ ный да теглимъ, защото прѣстѫпихъ святый-тъ законъ Божій; но любовь-та Иисусъ Христова къмъ нась е толкозъ голъма, што рѣши да слизе отъ небе-то, да земе образъ человѣческий и да тегди за нась. "Който самъ понесе на тѣло-то си грѣхове-тъ ни на дърво-то." (1 Пет. 2; 24). "Той бы нараненъ за наши-тъ прѣстѫпленія, стана бѣденъ за наши-тъ нужды, наказаніе-то, което донесе наши-тъ миръ, бѣ върху иу, и чрезъ рани-тъ му ний синца ся исцѣлихъ," казва Исаія. (Гл. 53; 5). Ив. Какъ рече ты, той понесе грѣхове-тъ ни ли?

В. Надѣдни, Иисусъ, Сынъ Божій, и ^иравенъ Отцу: ^и Той създаде свѣтъ-тъ, е-то какъ може да диш-и грѣхове-тъ на свѣтъ-тъ. Господь тури отгорѣ-му грѣхове-тъ на всинца ии — както бѣ проекъ Исаія: така, като дойде иѣкой грѣшникъ да иска прощеніе, Богъ му прощава и го милува, защото Иисусъ понесе наказаніе-то което трѣбаше да понесе онзи грѣшникъ. Ив. Сега начнахъ да разбираямъ.

В. Не съмъ свършилъ още. Иисусъ ся покори лично на Божій-тъ законъ заради нась, што отъ минутъ-тъ въ които си исповѣдвами нему като на Спасителъ нашъ, Богъ ини има като съвършено праведни заради Иисуса, и така ся избавами отъ всяко наказание. (Рим. 3; 19—28; 8; 1. Филип. 3; 9). Видишъ ли че путь-тъ е отворенъ? Ив. Какво остава сега да направя? В. Ако щещъ да ся спасенъ, о-бърни ся къмъ небеснаго твоего Отца и той ще ти приеме. Ив. Трѣбва ли да си исповѣдамъ на Иисуса и да поврѣвамъ въ него? В. Трѣбва да ся исповѣда душата ти на Иисуса като на истиннаго сво-го Спасителя. Така само можемъ да си обѣрнемъ къмъ Бога. Ив. А кога? В. Сега, и тутакси безъ забавъ. "Ето сега време благопрѣтино, ето сега денъ на спасеніе. (2. Кор. 6; 2). Ив. Но не трѣбва ли да ся приготвѣкъ понапрѣдъ? В. Що разумѣвашъ съ това? да идешь въ черквъ; да ся помолишъ; да търпиши; да правишъ добры работи; да постишъ? Всички тѣзи съ празни, ако не поврѣвашъ първо въ Христа Иисуса; защото инишо не е благоугодно Богу додѣ не

повървамъ първо въ Сына му. (Иоан. 3; 23). — Ив. Но Господъ ще мя приеме ли както съмъ?

В. Помниш ли притчъ-тъ којко то прочетохъ? Злощастный-тъ заблудилъ възврати ся както ся намърваше, но иакъ баща му го прие съ голъмъ радост. Не търси никакъ посрѣдственикъ, ни на небе-то, ни на земѣ-тъ, защото така щѣше да обезчествяваш Спасителя като ся сумниваш заради любовь-тъ му. Слушай го кога тя выка: "Елате при мене всички утрудени и натоварени и азъ ще въспокою." (Мат. 11; 28). Съ тѣзи сладки думы Иисусъ отваря намъ обятия-та си и ни привърва да идемъ направо къмъ него съ тежкий-тъ товаръ на наши-тъ грѣхове. Сега иди при него и повървай въ думы-тъ му. "Който иде при мене, ивма да го испажди?" (Иоан. 6; 37). Вървай че заради любовь-тъ къмъ Сына си, небесній-тъ нашъ Отецъ ще тя приеме като собственно свое чедо, и ще прости всякой твой грѣхъ, и изглади всякъ твоикъ грѣшки. — Колко е това иѣщо просто! Колко е красно! — Ей, то е Свято-то Евангелие Христово! съвършено и бързо спасение за какъвъ годъ грѣшникъ който върва въ Христа! Прочети само Евангелие-то и ще видишъ колко е то истинно. — Ив. Но ако не вървамъ?

В. Ако прѣнѣбрѣжишъ спасеніе-то, грѣхъ-тъ остава върху тебе и не щешь може да избѣгнешъ отъ вѣчно-то цаказание на вѣчни мъкъ дѣто червей-тъ имъ не умира, и огнь-тъ не угаснува. (Мар. 9; 44). Който върва въ Сына има животъ вѣченъ; а който не върва въ Сына ивма да види животъ, но гиѣвъ Божій прѣбывае на него. (Иоан. 3; 36).

Ив. Сега иѣмъ ище друго да правъ за да ся спася само да повървамъ въ Иисуса Христа.

В. Не трѣбва ище друго; това е доволно, защото Иисусъ ии спасе вече чрѣзъ съмръ-тъ си. Ище отъ опова дѣто можемъ да направимъ ий не може да ии спасе.

Ив. Но не трѣбва ли да правимъ добры дѣла?

В. Истинниятъ Християнинъ, който знае че Иисусъ го обича, и че уиръ за него, ще начне да обича Христа; а онзи който обича иѣкого старе ся и да му угоди. Ще възненавиди грѣхъ-тъ заради ужаси-тъ мъченія който нашъ-тъ грѣхъ

причини на Христа, ще ся съедини съ други Християни за да му ся поклонятъ, и ще поискатъ все сърдце помощь-тъ Божиѣ за да стане святъ и да прави добро. Но всичко това иѣма да прави за да ся спасе чрѣзъ това; защото спасеніето ще е само чрѣзъ Иисуса, но като ся спасе, ще ся моли и труди да живѣе за слава на Оногози, който го искупи чрѣзъ скъпоцѣнни-тъ си кръвь. (1 Пет. 1; 18, 19).

Ив. Но имамъ сърдце толкозъ грѣшино, толкозъ испълнено съ лоши похоти, що стигамъ въ отчадие!

И азъ имахъ такова сърдце, отговорилъ Викторъ; но когато повървахъ въ Господа, той ми даде нови мысли, и нови желания. Иисусъ Христосъ който уиръ за насть, сега живѣе вѣчно и помога на всинца който върватъ въ него, и тѣ начинуватъ да живѣятъ вѣченъ животъ.

Ив. Отърва ли ся ты отъ лоши-тъ си желания?

В. Не съмъ ся отървала съвсѣмъ, Сатана ми закача още често и много; но Христосъ ми дава силъ да му ся противъвъ. Моліхъ всякой денъ Господа да ми помогне, и той е всякога при мене като приятель и отъ братъ по прилипенъ. Негово-то присѫтствиѣ мя пълни съ миръ и радостъ и съмъ много по благополученъ сега като слугувамъ нему, отъ коякото бѣхъ когато живѣхъ въ грѣхъ. Или богатъ или сиромахъ или болѣнъ или здравъ, всякога съмъ благополученъ, и ся стараѣ да зематъ и други участіе въ благополучиѣ-то ми, и да дойдатъ при Христа на небе-то, дѣто ивма ни грѣхъ ни съмрть, и дѣто Богъ самъ си ще обѣрше всякъ съзъ отъ очи-тъ ни. (Отк. 21; 4).

Ив. Охъ, дано быхъ ималъ и азъ това благополучиѣ!

В. Та защо да го иѣмашъ? Иисусъ тя выка: "Повървай въ Господа Иисуса и ще ся спасенъ ты и дома-тъ ти." (Дѣян. 17; 31).

Слѣдъ тѣзи разговори двама-та младци ся разлажили, и въ истый-тъ денъ Иванъ си купилъ едно Евангелие, и не прѣстанио го прочиталъ всякой денъ, защото то му казваше за Иисуса, когото обичаше той съвсѣмъ всичкъ-тъ си душа и сърдце, казваше му още и за вѣчно-то благополучиѣ което ожидаваше съ голъмо желание.

ОБЫЧАИ-ТЪ НА ДРЕВНЫ-ТЪ ЕЛИНЫ.

Надгробны слова провъзглашавахъ Елини-тѣ за честь на онѣзи умрѣлы конто бѣхъ направили важны службы на отечество-то си: погребателни подвиги (борбы) още ся поставехъ за честь на тѣхъ. Слѣдъ погребеніе-то събранн-тѣ ся вращахъ въ домъ-тѣ на умрѣлый-тѣ, и на съдвахъ на тръпезѣ нарочно приготвенъ за тѣхъ да ядуть за опрошеніе за умрѣлый-тѣ, и казваше ся *струваніе*, и помесъ.

Трохы-тѣ дѣто падахъ отъ тръпезъ-тѣ, не бѣше простено да гы изяде пѣкой; но гы събирахъ добрѣ и гы запосахъ въ гробы-тѣ за хранѣ на умрѣлымъ-тѣ. Въ наї стары-тѣ врѣмена въ тѣзи ширшества владѣяше крайно мълчаніе: послѣ ся допусти разговоръ говорищъ за добродѣтели-тѣ на умрѣлый-тѣ. Отъ дѣто и пословица-та: *Нѣма да бѫдешъ похваленъ иито въ струваніе-то*, значеще наї доши характеръ.

Поинѣкога палѣхъ сѣфци въ подземны пещеры за честь на умрѣлый-тѣ. Обыкновенно пакытвахъ гробове-тѣ съ трѣвы и цвѣтія между конто иманіе прѣвенство магданоſть-тѣ (мерудія). Отъ дѣто имахъ и пословицѣ, тръбва му магданоſь, за да покажатъ за иѣкого человѣка че с тежко боленъ и бере душа.

Трендафиль-тѣ ся припознаваше като наї благоугоденъ на умрѣлый-тѣ: имахъ обычай да поръсватъ имочы-тѣ на гробы-тѣ и съ миро. Жертвы приносяхъ и прѣливи правѣхъ въ ровове ископаны въ землѣ-тѣ: жертвы-тѣ бывахъ отъ черни и яловы млады кравы и отъ черни овцы, отъ чело-то на конто отрѣзвахъ по дѣлгѣтѣ вѣли, којкто наї напрѣдъ приносяхъ, и выкаше ся *Начатки* и *Пригост*. Вѣзліанія-та (прѣливи-тѣ) бѣхъ отъ кръвь, водѣ, вино и млѣко, и особно отъ медъ, којкто ся сматрише като *знакъ на смирть*. Вода-та којкто употреблявахъ въ тѣзи вѣзліанія выкаше ся земно *кѫпаніе* или просто *кѫпаніе*; на други мѣста ся выкаше *измываніе*.

На гробы-тѣ на дѣца-та вода-та ся изливаше отъ иѣкое дѣте, а на гробы-тѣ на дѣвицѣ отъ иѣкој дѣвицѣ, а на гробы-тѣ на жепетѣ женѣ отъ другѣ жененѣ называемихъ *поливателки*. Жертвы-тѣ којкто ся приносяхъ за честь на души-тѣ ставахъ въ деветый-тѣ и тринацсетый-

тъ день слѣдъ смирть-тѣ; а на многостраны ся повторяяхъ прѣзъ Ноемврія.

Таквызы бѣхъ почести-тѣ којкто ся струвахъ отъ Елини-тѣ за умрѣлымъ-тѣ, којкто ся выкахъ законности, правды, прѣподобія; защото хора-та ся учахъ чрѣзъ тѣхъ че живи-тѣ бѣхъ дѣлжни съсъ священны обязательства да испытнатъ дѣлжности-тѣ си къмъ умрѣлымъ-тѣ.

ЗА ДѢЦА-ТА.

ОТВОРЕНА-ТА ПОРТА.

Една злаощастна довица имаше четирѣ дѣца, отъ които по голѣмо-то ся викаше Робертъ и то бѣше само на осмѣ години. Единъ вечеръ, като не бѣхъ или нищо всичкы-тѣ день, готовахъ ся да си легнѫтъ безъ да вечерятъ; но майка имъ којкто бѣше благочестива и знаеше че Богъ може да имъ помогне, възвыси сърдце-то си къмъ него и призва на помощь иегово-то благоутробие. А когато сърпши молбѣ-тѣ си, Робертъ й рече: "Майно, не казва ли Писаніе-то че Богъ пращаше иѣкога гарвани при единого человѣка и му посяхъ хлѣбъ?" Така, чедо мое, това ся случи прѣди много врѣме. Но и сега, рече Робертъ, неможе ли Богъ да ни проводи хлѣбъ чрѣзъ исто-то срѣдство? Да отворимъ вратата-та, и може да дойде иѣкой гарванъ да ни донесе хлѣбъ. Като рече туй отиде та отвори вратата-та. Замишеватели-тѣ тогасъ можали да гледатъ въ стаіѣ-тѣ въ коікто горѣше сиромашка свѣщи. Слѣдъ малко случи ся да замине отъ тамъ градскій-тѣ народоначалникъ и като видѣ вратата-та отворени, и майкѣ-тѣ обиколенъ отъ наಸмѣянн-тѣ си дѣца, потегли му сърдце да вѣзе.

Добра моя Госпоже, рече той, защо имашъ вратата-та си отворени на таквъзъ врѣме? Внезапно-то яваваніе на благородный-тѣ народоначалникъ въ сиромашкѣ-тѣ колибѣ на довицѣ-тѣ смущи іхъ; за туй и станѣ бѣрже, и като го поздрави, отговори:

Господарю, понеже слѣдъ малко щѣхъмы да си легнемъ безъ да вечеримъ, малкы-тѣ ии Робертъ помисли, че ако отвори вратата-та, може бы че Богъ щѣши да проводи и намъ иѣкого гарвана съ хранѣ.

Народоначалникъ-тѣ ся засмѣ на тѣзъ думы и рече, че Робертъ никакъ не ся е

измамилъ, защото наистинѣ дойде единъ гарванъ да ниъ како дѣ си намѣрва хлѣбъ. Тутаки заведе дѣте-то въ домъ-тѣ си, и слѣдъ малко го проводи на майкѣ му съзъ зембиль пъленъ съ ястія, които щомъ видѣхъ други-тѣ дѣца начинихъ да скочатъ и да плескатъ съ рѣцѣ отъ радостъ. Но въ радостъ-тѣ си не забрави-хъ да благодарятъ на Бога, който послуша молбѣ-тѣ имъ. А Робергъ, като свирши вечеріѣ-тѣ, отиде при отворените врати и като възвыси очи къмъ Бога рече: Благодаримъ ти Боже, защото послуша молбѣ-тѣ ни и проводи ни гарвани-тѣ съ храмъ.

Родители-тѣ трѣбва да учатъ малки-тѣ си дѣца отъ младостъ да ся молитъ Богу, и Той нѣма да ги забрави въ старостъ-тѣ имъ.

КАПИТАЛЪ ЛИ ИСКАШЬ?

Ахъ, какъ да имахъ капиталъ! Така чухъ вчера че выкане едно доста голѣло момче. Искахъ да му кажѫ мое-то за това инѣніе, но нека го чете и то.

— Капиталъ ли искашь? И ако бы имаътъ, какво щѣше да го правишъ?

Капиталъ искашь а? Аинъ рѣцѣ нѣмашь ли, позѣ нѣмашь ли, тѣло, мыщици, кости и мозъкъ нѣмашь ли, и тѣ капиталъ не сѫ ли? Но тѣ не сѫ пары, ще кажешъ, а азъ ти казвамъ че тѣ сѫ повече отъ пары; ако да би ги употреблявалъ както трѣбва, тѣ щѣхъ и пары да ти донесѣтъ, още и никой не може да ти ги земе. Незнайашъ ли какъ да употребляватъ ты този капиталъ? Ако не знаешъ, врѣме е вече да ся научишъ. Земи първо-то рало, или брадвѣ, или теслѣ, косто ти си падне и започни да работишъ, и капиталъ-тѣ ти скоро ще ти даде приходъ.

Ты искашь да имашъ пары, да си купишъ дюгенъ или да си отворишъ мазж., да имашъ слуги и писари да работатъ за тебе, а ты да ся показвашъ благороденъ и господарь, безъ да напишъ работъ. Това е срамота за тебе; — работи съ капиталъ-тѣ който имашъ сега, и който ще ти принесе доволно приходъ, и това ще ти направи да осѣтишъ че и ты си човѣкъ.

Ако неможешъ да спечелиши съ този капиталъ който имашъ, ты не можиъ да направишъ нищо нито милионъ грошове

ако бы имаътъ. Ако незнайашъ да употребляватъ кости, мыщици и мозъкъ, ты не ще знаешъ ни злато да употребишъ. Ако оставашъ този капиталъ който имашъ празенъ да раждаша, сѫщо-то бы стоприль ако бы имаътъ и пары; щѣше да знаешъ само да раскошествуваши.

И тѣй не дѣй стоя като лѣниво порастяло дѣте и да чакашъ да дойде нѣкой да ти нахрани; но работи, улови първѣ-тѣ работъ които намѣрваши и извѣриши ѹ добрѣ. Тѣй! Каквото и да заловишъ върши го добрѣ; всякога прави това което можешъ. Ако економисвашъ капиталъ-тѣ който ти е Господъ далъ, ще земешъ скоро и другъ новече. Но ако неможешъ, или нещешъ да употребишъ този капиталъ който имашъ, ты не си достопинъ за другъ; не ще и да имашъ. — Чувашъ ли, момче?

Сиято-то писаніе ся сравнява съ единъ раззелененъ и разцавтѣлъ ливадѣ.

Както разцавтѣла ливада показва въ себе си разны и пъстри цветове, така божественно-то Писаніе показва памъ добродѣтели-тѣ на праведни-тѣ; не да придобиемъ както отъ цветове-тѣ, за малко време благовоніе-то, но да прѣнемъ отъ добродѣтели-тѣ имъ всегдаши-и подзъ.

Едно глухо и нѣмо дѣте което ся учило въ Парашко-то училище за глухонѣмы-тѣ явило понятіе-то което имао за вѣчностъ-тѣ Божиѣ така:

“Той е продолженіе — безъ начало и безъ край.

“Съществованіе — безъ прѣдѣлы и безъ мѣркѣ.

“Младостъ — безъ младенчество и безъ старостъ.

“Животъ — безъ рожденіе и безъ смърть.”

Колко высоко ся възвыси онуй глухонѣмо дѣте!

ЗНАНИЕ И НЕЗНАНИЕ. — Книжевніи-тѣ живѣ вѣчно и слѣдъ смърть-тѣ си; но безкнижни-тѣ и додѣ е още живъ на този свѣтъ е умирѣлъ; счита ся съзъ живи-тѣ по го има.

Славолюбіе-то и сребролюбіе-то и сластолюбіе-то сѫ прочути прѣисторици, които настрѣяватъ и отвличатъ чоловѣци-тѣ въ злощастіе и смърть.

ХУБАВЫЙ СИОНЬ.

Ху-ба-ви ве-ти-и му сть-и, Пор-ты-тъ бѣ-ли би-се-ри:

Тѣхъ ще от-во-ри са-мъ за на-съ На-шій-тъ си-ленъ, славенъ Спасъ.

1 Хубавъ Сионъ! градъ огражденъ,
Съ Божіїмъ славѣмъ украшенъ;
Хубавы вси-тѣ му стѣны,
Порты-тѣ бѣли бисери:
Тѣхъ ще отвори самъ за насъ
Нашій-тъ силенъ, славенъ Спасъ.

2 Хубавъ е въ него Божій храмъ;
Нѣма отъ сльице нужда таиъ;
Хубавы, съ бѣлы облекла,
Ангели прѣѣхъ тамъ всегда.
Могъ ли азъ, слабъ ученикъ,
Съ радость да влѣзъ въ тѣхній ликъ?

3 Хубавы, на главы-тѣ си,
Носатъ спасені-тѣ вѣнцы;
Хубавы финици дѣржать;

Колко тѣржественно върять!
Гледай, о брате, гледай тамъ
Слав-тѣ на небесный храмъ.

4 Хубавы пѣсни радостно
Пѣютъ съ китары отъ злато;
Хубава тая музика,
Насытъ нѣма никогда.
О, кога тамъ да стигнъ азъ,
Спасу да пѣю съ веселъ гласъ?

5 Хубавъ прѣстол-тѣ на нашій Царь
Пастырь и Спасъ и Господарь;
Хубавъ на нашій подвигъ край,
Мирно жилище, Божій рай!
Нека побѣрзамъ, дѣтъ е Онъ,
Тамъ да съмъ, въ хубавый Сионъ.

МАЛКЫ НІЩА.

Една сламка показва на кѣдѣ вѣе вѣтъ-
тъ. Малкы дунки потъватъ голѣмы корабы.

Едно зърю пѣськъ съ малко нѣщо по ако
влѣзе въ око-то ти, или вѣтъ въ часовникъ-
тѣ ти, ще познаешъ каквѣ голѣмы по-
врѣдъ може да прави.

Кораль-тѣ, или мерджанъ-тѣ, показва сп-
лаж-тѣ на малкы нѣща. Голѣмы острове има
които сѫ работа-та само на единъ дребниъ

чревейкъ въ море-то. Единъ списатель каз-
за че за тѣзи коралини инсекти колкото има
въ море-то, ако си искаше гробъ въ който
да ся заровятъ, то трѣбаше гробъ-тѣ да е
по голѣмъ отъ колкото бы бѣль гробъ-тѣ въ
който да ся заровятъ всичкы-тѣ слонове
(филове) които има по свѣтъ-ть.

Притежателъ на вѣстника и на печатницъ-тѣ
А. Минасіанъ, у Джамлъ-ханъ.